

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Formularium Episcopale

Barbosa, Agostinho

Coloniae Agrippinae, 1680

Gregorius Episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10456

CONSTITUTIONES

ET

DECRETA APOSTOLICA

S. D. N.

D. GREGORII PAPÆ XV,
CONSTITUTIO

*De exemptorum privilegiis, circa animarum curam, Sacramentorum
administrationem, Sanctimonialium Monasteria, &
Prædicationem Verbi Dei.*

GREGORIUS *Episcopus, servus ser-*
vorum Dei, ad perpetuam rei
memoriam.

INSCRUTABILI Dei providen-
tia universalis Ecclesiæ regimini,
meritis licet imparibus, præfidentes,
pastoralis nostræ sollicitudinis partes
esse dignoscimus, in eam curam præ-
cipue incumbere, ut à dignis, & pro-
batis tantum sacerdotibus sanctè ad-
ministrantur Ecclesiastica Sacramenta;
atque ut virginum Deo sacrarum Mo-
nasteria diligentissimè custodiantur; &
viri assumantur idonei ad prædicatio-
nis officium salubriter exequendum.

Sanè Tridentini Synodi decretis pro-
vidè cautum est, nullum Presbyterum,
etiam regularem, posse confessiones
sæcularium, etiam sacerdotum, audire,
nec ad id idoneum reputari, nisi aut
Parochiale beneficium habeat, aut ab
Episcopis per examen, si illis videbitur
esse necessarium, aut aliàs idoneus ju-
diceretur, & approbationem, quæ gra-
tis detur, obtineat. Nec non ut in
Monasteriis, seu domibus virorum,
seu mulierum quibus imminet anima-
rum cura personarum sæcularium, per
eas, quæ sunt de illorum Monasterio-
rum, seu locorum familia personæ; tam
regu-

regulares, quam sæculares eiusmodi curam exercentes subsint immediate in iis, quæ ad dictam curam & Sacramentorum administrationem pertinent, jurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cuius Diœcesi sunt sita. Itemque ut Episcopi universi obtestatione divini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ in omnibus Monasteriis sibi subjectis ordinaria, in aliis verò Sedis Apostolicæ auctoritate clausuram sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui, & ubi inviolata est, conservari maximè procurent; inobedientes, atque contradictores per censuras Ecclesiasticas, aliasque pœnas, quacumque appellatione postposita, compescere: atque ut Regulares in Ecclesijs suorum Ordinum prædicare volentes, se coram Episcopis præsentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, in Ecclesijs verò, quæ suorum Ordinum non sunt, nullo modo prædicare possint sine Episcopi licentia: contradicere autem Episcopo, nulli, etiam in suorum Ordinum Ecclesijs, prædicare præsumant. Verùm quia experientia compertum est, Ecclesiastici regiminis rationes postulare, ut decretis eiusdem aliquid adjungatur: matura deliberatione nostra, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac generali, ac perpetuò valitura Constitutione decernimus, statuimus, & declaramus, ut deinceps tam regulares, quam sæculares quomodolibet exempti, sive animarum curam personarum in secularium Monasteriis, seu domibus regularibus, sive sæcularibus incumbentem exercent, sive aliàs Ecclesiastica Sacramenta, aut unum ex illis ministrarent prævia Episcopi licentia, & approbatione, sive quoquo modo indirectæ curæ exercitio, aut in eorundem Sacramentorum vel alicujus ex illis administratione defacto absque ulla auctoritate se ingerant; in his, quæ ejusmodi curam seu administrationem concernunt omnimodæ jurisdictioni, visitationi, & correctioni tanquàm sedis Apostolicæ delegatis, plenè in omnibus subijciantur. Ad hæc tam regulares quam sæculares hujusmodi nullis privilegijs, aut exemptionibus tueri se possint, quo minus, si deliquerint circa personas intra septa degentes, aut circa clausuram, vel circa bonorum administrationem Monasteriorum Monialium, etiam Regularibus subjectarum, ab Episcopo loci similiter tanquàm ad hoc Sedis Apostolicæ delegato, quoties, & quando opus fuerit, puniri, & corrigi valeant, Confessores verò sive regulares, quomodocumque exempti, tam ordinarii, quam extraordinarii ad confessiones monialium, etiam regularibus subjectarum, audiendas nullatenus deputari, valeant, nisi prius ab Episcopo Diœcesano idonei judicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant. Sed & administrantes bona ad ejusmodi Monasteria Sanctimonialium, ut præfertur etiam regularibus subjectarum pertinentia, sive regulares extiterint, sive sæculares, quomodolibet exempti Episcopo loci, adhibitis etiam Superioribus

rioribus regularibus, singulis annis rationes administrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idque juris remediis cogi, & compelli queant. Liceatque Episcopo, ex rationabili causa superiores regulares admonere, ut ejusmodi Confessores, atque administratores amoveant; iisque superioribus id facere detrectantibus, aut negligentibus; habeat Episcopus facultatem prædictos Confessores, & Administratores amovendi quoties & quomodo opus esse judicaverit. Ac similiter possit Episcopus, unâ cum superioribus regularibus, quarumcumque Abbatissarum, Priorissarum, Præfectarum, vel Præpositarum eorundem Monasteriorum, quocumque nomine appellentur, electionibus per se, vel per alium interesse, ac præfidere absque ulla tamen ipsorum Monasteriorum impensa. Ac demum habeat Episcopus tanquam dictæ Sedis delegatus auctoritatem coercendi, ac puniendi quoscunque exemptus tam sæculares, quam regulares, qui in alienis Ecclesiis, aut quæ suorum Ordinum non sunt, absque Episcopi licentia; & in Ecclesiis suis, aut suorum Ordinum, aut petita illius benedictione, aut ipso contradicente, prædicare præsumpserint. Ita ut Episcopi in supra scriptis casibus, & in prænomatas personas, in præmissis omnibus, & singulis, aut circa ea quoquomodo delinquentes, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra visitationem, per censuras Ecclesiasticas aliasque pœnas, uti ejusdem Sedis delegati, procedere, omnemque

jurisdictionem exercere libere & licite valeant. Decernentes sic per quoscunque judices quavis auctoritate tangentes etiam Sacri Palatii Auditores, nec non sanctæ Rom. Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere. Irritum quoque, & inane si secus super his à quodam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militarium, etiam S. Joannis Hierosolymitani, Congregationum, societatum, ac cujusvis alterius instituti, etiam necessariò, & individuo exprimendi, Monasteriorum, Conventuum, Capitulorum Ecclesiarum, & aliorum quorumcumque tam sæcularium, quam regularium locorum, nec non illorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis, & privilegiis, etiam in corpore juris clausis, aut ex causa & titulo oneroso, vel in limine foundationis concessis, etiam Marti Magno, seu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis; Conservatorum deputacionibus, eorumque atque aliis inhibitionibus, quibus Episcopi deferre minimè teneantur; & quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum

gatoriarum derogatoriis, aliisque effi-
caciorebus, & insolitis clausulis, nec
non irritantibus decretis, etiam Motu
proprio & ex certa scientia, ac de Apo-
stolicæ potestatis plenitudine, aut aliâs
quomodolibet etiam per viam com-
municationis, seu extensionis con-
cessis, & irritatis viribus approbatis,
& innovatis, etiam si pro illorum suffi-
cienti derogatione de illis, eorumque
totis tenoribus, & formis specialis, &
individua, ac de verbo ad verbum,
non autem per clausulas generales idem
importantes, mentio, seu quævis alia
expressio habenda, aut aliqua alia ex-
quisita forma servanda esset; tenores
hujusmodi, ac si de verbo ad verbum
nihil penitus omisso, & forma in illis
tradita observata, inserti forent, præ-
sentibus pro expressis habentes, qui-
bus quo ad ea quæ eisdem præsentibus
adversantur, illis aliâs in suo ro-
bore permansuris specialiter & ex-
pressè derogamus, cæterisque contra-
riis quibuscunque. Cæterum quia dif-
ficile foret præsentibus litteras ad sin-
gula quæque loca deferri, ut eæ ta-
men omnibus innotescant, manda-
mus illas ad valvas Lateranen. & Prin-
cipis Apostolorum de Urbe Basilica-
rum, atque Cancellariæ Apostolicæ,
& in acie Campi Floræ publicari, &
inibi affigi, & per aliquot temporis
spatium dimitti, eisque detractis, ea-
rum exempla eo in loco relinqui. Ac
volumus ut earundem præsentium lit-
terarum transumptis etiam impres-
sis, manu alicujus Notarii publici
subscriptis, & Sigillo prælati, seu

Personæ indignitate Ecclesiastica con-
stitutæ munitis, in judicio, & extra
illud, ubi opus fuerit, eadem pro-
sus si res adhibeatur, quæ ipsis ori-
ginalibus adhiberetur, si forent ex-
hibita, vel ostensa. Nulli ergo om-
nino hominum liceat hanc paginam
nostrorum statuti, declarationis, de-
cretorum, derogationis, mandati, &
voluntatis infringere, vel ei ausu te-
merario contraire. Si quis autem
hoc attentare præsumpserit, indigna-
tionem Omnipotentis Dei, ac Bea-
torum Petri, & Pauli Apostolorum
ejus, se noverit incursum. Datum
Romæ apud Sanctum Petrum anno
Incarnationis Dominicæ M. DC.
XXII. Nonis Februarii, Pontificatus
nostri Anno secundo.

V. Dat.

S. de Ursinis.

Registrata in Secretaria Brevium.

*In nomine Domini Amen. Anno à
Nativitate Domini Nostri Jesu Chri-
sti M. DC. XXIII. indictione sexta,
die vero octava mensis Februarii, Pon-
tificatus autem Sanctissimi in Christo
Patris, & Domini Nostri D. Grego-
rii divina Providentia Papa XV.
anno II. retroscripta littera Apostolica
affixa & publicata fuerunt ad valvas
Basilicarum Sancti Joannis Lateranen.
Principis Apostolorum de Urbe, ac
Cancellariæ Apostolicæ, & in acie
Campi Floræ, dimissis ibidem earun-
dem litterarum originalibus appensis
per aliquod temporis spatium, & ex-
inde remotis, deinde dimissis earun-
dem*

dem litterarum copiis affixis, ut moris est, per nos, Cosmum Modium, & Alexandrum de Rochis S. D. N. Papae Cursores.

Octavius Spada Magister Cursorum.

Roma ex Typographia Rev. Camera Apost. M. DC. XXIII.

Adverte hanc Constit. jussu S. D. N. Urbani VIII. suspensam fuisse pro Regnis Hispaniarum, ut constat ex Brevis Nuntii Apost. tunc temporis existentis, nunc vero Eminentissimi Card. Sacchetti 21. Aprilis 1625. prout refert Lezana in sum. quest. Regul. c. 19. num. 35. in fine.

Declarationes aliquot sacra Congregationis Concilij super Constitutione Sanctae Mem. Gregorij XV. de exemptorum privilegiis &c.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Trid. Interpretum censuit Constitutionem sanctae mem. Gregorij XV. de exemptorum privilegiis, nequaquam subicere Regulares exemptos, quibus cura animarum personarum saecularium non incumbit, Episcoporum jurisdictioni in iis, quae Sacramentorum administrationem concernunt, nisi cum in Sacramentis personis saecularibus administrandis, iidem Regulares delinquant.

1. Dub. An liceat Episcopis visitare Altaria Regularium Ecclesiarum, quibus cura animarum personarum saecularium non incumbit, aut loca ubi iisdem Ecclesiis asservatur sanctissimum Eucharist. Sacramentum vel ubi audiuntur Confessiones personarum saecularium.

Resp. Sacra Congr. censuit Episcopis non licere in vim ejusdem Constitutionis visitare Altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum saecularium, nec loca ubi in iisdem Ecclesiis asservatur sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, vel ubi Confessiones personarum saecularium audiuntur.

II. Dub. An Episcopi possint Regularibus praescribere ut ceteris tantum in locis ac temporibus, aut certarum personarum Confessiones audiant, vel alius illorum privilegia constringere ac moderari in Sacramentis administrandis?

Resp. Hac in parte Constitutionem nihil novi juris induxisse, nec ullam novam auctoritatem Episcopis in Regulares attribuisse. Ideoque in vim ipsius Constitutionis non posse Episcopos Regularibus praescribere, ut certis tantum in locis, ac temporibus aut certarum personarum Confessiones audiant, vel alius illorum privilegia in Sacramentis administrandis restringere, aut moderari. Quod si aliunde Episcopis hujusmodi facultas competat, illam non fuisse ab eadem Constitutione sublatam.

P 2

III. Dub.

III. Dub. An facultas Episcopis per Constitutionem attributa in exemptos tam seculares, quam Regulares intelligitur etiam tributa in personas nullius Diœcesis?

Resp. Ejusmodi facultatem non intelligi tributam Episcopis in personas nullius Diœcesis.

IV. Dubium. An eadem facultas competat inferioribus Prælati proprium territorium ac jurisdictionem quasi Episcopalem habentibus?

Resp. Non competere.

V. Dub. An per eandem Constitutionem in illis verbis, possit Episcopus unâ cum superioribus Regularibus quarumcumque Abbatissarum, &c. electionibus, per se, vel alium interesse ac presidere, jus Abbatissas confirmandi Episcopis censeatur?

Resp. Jus confirmandi Abbatissas minime fuisse Episcopis per Constitutionem attributum.

VI. Dub. An Confessores Monialium ante editam Constitutionem deputati debeant ab Episcopo examinari, & approbati?

Resp. Confessores quidem extraordinarios Monialium nullatenus posse post Constitutionem illarum Confessiones audire, nisi prius ab Episcopo Diœcesano idonei judicentur, & approbentur. Ordinarios vero Confessores ante Constitutionis publicationem deputatos posse, durante triennio ab eorum deputatione inchoando, pergere in Confessionibus Sanctimonialium audiendis absque alio examine, & approbatione Episcopi. Quod si con-

tingat ut illorum facultas à Sede Apostol. ultra triennium prorogetur, tunc debere eos ab Episcopo examinari & approbati.

VII. Dub. An Superiores Regulares similiter ante ipsius Constitutionis publicationem electi, seu deputati, alia indigeant Episcopi approbatione pro confessionibus Sanctimonialium sibi subjectarum audiendis?

Resp. Superiores Regulares electos, seu deputatos ante ipsius Constitutionis publicationem, quibus alioquin facultas competat audiendi Confessiones Monialium sibi subjectorum posse, durante eorum officio, pergere sine alia Episcopi approbatione in Confessionibus audiendis illarum tantum, quæ spontè ac proprio motu id ab eis petierint. At vero eos, qui post Constitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorum officii, seu dignitatis, expleto jam tempore à Constitutionibus cujusque Ordinis, vel aliâ legitime præfinito ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam posse Sanctimonialium Confessiones audire, nisi prius à Diœcesano Episcopo idonei judicati, atque approbati fuerint.

VIII. Dub. An Confessiones, quas audiunt Superiores Regulares electi, seu deputati, vel confirmati post publicationem, & scientiam tenoris dictæ Bullæ non obtenta Episcopi approbatione sint nullæ atque irritæ, necne?

Resp. Confessiones hujusmodi nullas atque irritas esse.

IX. Dub. An Regulares generaliter

ab

ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas censentur etiam approbati ad audiendas Confessiones Monialium sibi subjectarum?

Resp. Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas nequam censeri approbati ad audiendas Confessiones Monialium sibi subjectarum, sed egere quoad hoc speciali Episcopi approbatione.

X. Dub. An Regularis ad audiendas Confessiones Monialium unius monast. ab Episc. approbatus, Confessiones Monialium alterius monasterij audire possit?

Resp. Regularem ad audiendas Confessiones Monialium unius monasterij ab Episcopo approbatum, minime posse audire Confessiones Monialium alterius monasterij.

XI. Dub. An Confessores Regulares extraordinarii semel ab Episcopo deputati, & approbati ad audiendas Monialium Confessiones pro una vice infra annum ad prescriptum Sacri Concilij Trid. possint virtute dictae approbationis pluries tanquam Confessores extraordinarii earundem Confessiones audire absque nova Episcopi licentia?

Resp. Confessores extraordinarios semel deputatos atque approbatos ab Episcopo ad Monialium Confessiones pro una vice audiendas, haud posse pluries in vim approbationis ejusmodi illarum Confessiones audire: sed ab Episcopo toties esse approbandos, quoties casus deputationis contigerit.

XII. Dub. Cum in eadem Constitutione statutum sit, ut liceat Episcopo ex rationabili causa Superiores Regulares admonere, ut amoveant Confessores Monialium atque administratores bonorum ad eandem Monialium monasteria pertinentium, iisque superioribus id facere detrectantibus, habeat Episcopus facultatem praedictos Confessores, & administratores amovendi quoties & quando opus esse judicaverit an ejusmodi causam Episcopus Superioribus Regularibus significare teneatur?

Resp. Non teneri ejusmodi causam significare Superioribus Regularibus, sed hoc relinqui arbitrio, & prudentiae Episcoporum; quorum conscientiam Sacra Congregat. serio oneravit ne facultate sibi hac in parte attributa quoquo modo abutantur, ejus rei in districto Dei judicio rationem reddituri.

XIII. Dub. An eadem Constitutio qua parte supponit Episcopi jurisdictioni Regulares delinquentes circa personas degentes intra septa monasteriorum Monialium aut circa clausuram, vel bonorum administrationem eorundem monasteriorum, habeat locum in omnibus delictis, an vero solum in notoriis, & cum scandalo populi?

Resp. Constitutionem habere locum in omnibus delictis, non autem in notoriis tantum, & cum populi scandalo.

Qua Sacra Congregationis Responso ad se relata fel. record. Gregorius XV. & S. D. N. Urbanus VIII. in omnibus approbarunt.

A. Cardinalis Cajetanus.

Prosper Fagnan. S. Congr. Secret.
Roma ex Typographia Rev. Camera
Apost. M. DC. XXIII.

XIV. Dub. An regularis absque legitima licentia accedens ad monasterium Monialium Regularibus subiectarum, ibique in loco colloquiis destinato cum Moniali colloquens à Diocesano Episcopo tanquam Sedis Apostolicæ delegato coerceri & puniri possit.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini. Interpretum censuit posse, quam Congregationis sententiam S. D. N. Urbanus VIII. ad se relata[m] approbavit.

Cosmus Card. de Torres.

Locus † Sigilli

Prosper Fagnanus S. Congr. Secret.

Roma ex Typographia Rev. Camera
Apost. M. DC. XXIV.

XV. Dub. An liceat Episcopo in vim Constitutionis sanctæ mem. Gregorij XV. de Exemptorum privilegiis punire Regulares, qui ad Abbatissæ electionem procedunt ante tempus ipsi Episcopo significatum, aut die electionis eidem nullatenus prænunciata.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Trid. Interpretum respondit, Regulares ex eadem Constitutione ita demum teneri Episcopo significare diem electionis Abbatissæ, eumque ad præfixum tempus expectare, si ante ipse expresse declaraverit se nti velle facultate sibi hac in parte attributa, Abbatissarumque electionibus per se vel per

alium interesse ac presidere. Post eam vero declarationem licere Episcopo animadvertere in Regulares, qui ante tempus significatum, aut die electionis eidem non prænunciata ab Abbatissæ electionem procedunt.

Cosmus Card. de Torres.

Locus † Sigilli

Prosper Fagnanus S. Congr. Secret.

Roma ex Typographia Rev. Camera
Apost. M. DC. XXVI.

DECRETA SACRÆ

Congregationis Concilij.

S. D. N. Urbani divina providentia
Papæ VIII. auctoritate edita.

De Celebratione Missarum.

CUM sæpe contingat in quibusdam Ecclesiis tam magnum Missarum celebrandarum numerum ex variis defunctorum relictis, aut piorum elemosynis impositum esse, ut illis pro singulis diebus præscriptis nequeat satisfieri, & tamen nova onera Missarum in dies suscipiantur; indeque fiat, ut depereant piæ testantium voluntates, obstricta benefactoribus fides violetur, defunctorum animæ suffragiis priventur, Ecclesiis debitus subtrahatur cultus; ac CHRISTI fideles gravi scandalo affecti plerumque à similibus charitatis operibus retrahantur. Cumque his malis maximum inter-

causa